

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/278/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114225045
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5114225045.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej, sudcov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného spoločnosťou URBÁNI & Partners, s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, proti odporcovi: T. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, XXX XX Z., v konaní o zaplatenie sumy 187,60 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 6C/280/2014-45 zo dňa 31. 10. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Okresného súdu Žilina č. k. 6C/280/2014-45 zo dňa 31.10.2014 vo výroku, ktorým súd návrh v časti o zaplatenie sumy 170,00 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 170,00 Eur od 28.06.2013 do zaplatenia zamietol; vo výroku, ktorým súd určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v článku 2 bod 2.13 dodatku k zmluve o poskytovaní služby Lite TV č. A6761905 uzavretého medzi účastníkmi dňa 23.01.2013 a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti (t. j. vo výroku, ktorým súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 17,60 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 17,60 Eur od 28.06.2013 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku) zostáva rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 6C/280/2014-45 zo dňa 31.10.2014 nedotknutý.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odvolací súd nariaďuje prvostupňovému súdu opravu napadnutého rozsudku v tretej vete jeho výroku, a to tak, že v druhom riadku má byť správne uvedené:

... služby Lite TV ...

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 17,60 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 17,60 Eur od 28.06.2013 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh v časti o zaplatenie sumy 170,00 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 170,00 Eur od 28.06.2013 do zaplatenia podľa § 53 ods. 5 a § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka zamietol. Zároveň týmto rozsudkom podľa § 153 ods. 4 O.s.p. určil, že zmluvná podmienka uvedená v článku 2 bod 2.13 dodatku k zmluve o poskytovaní služby Live TV č. A6761905 uzavretého medzi účastníkmi dňa 23.1.2013 v znení uvedenom vo výroku rozsudku je neprijateľná. Odporcovi náhradu trov konania podľa § 142 ods. 2 O.s.p. nepriznal.

V dôvodoch svojho rozhodnutia prvostupňový súd poukázal na skutočnosť, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu Zmluvy o poskytovaní služby Lite TV dňa 23.01.2013 v spojení s dodatkom k tejto zmluve zo dňa 23.1.2013. Okresný súd považoval návrh za dôvodný v časti o zaplatenie sumy 17,60 Eur s príslušenstvom - jednalo sa o dlžnú sumu za poskytnuté služby elektronickej komunikácie. V časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 170,00 Eur s príslušenstvom okresný súd predovšetkým akcentoval fakt, že dohoda o nej nebola individuálna a jej výška nijako nezohľadňovala výšku dlžného plnenia, zostávala rovnaká počas celej doby 24-mesačnej viazanosti. Neprimeranosť zmluvnej pokuty videl prvostupňový súd aj v tom, že v prípade porušenia povinností odporcom mohlo dôjsť k zániku cenového zvýhodnenia pre odporcu, hoci by zmluvný vzťah trval naďalej. Spôsob dojednanej sankcie nerefletoval intenzitu porušenej povinnosti, čo znamenalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Pokiaľ navrhovateľ v konaní tvrdil, že v zmluve konštruoval spornú zmluvnú pokutu v súlade s výhradami, ktoré boli formulované v rozhodnutiach súdov z minulosti, s uvedeným sa okresný súd nestotožnil a podrobne formuloval výpočty, ktoré prezentujú neprimeranosť výšky prípadných zmluvných pokút v porovnaní s porušením konkrétnej povinnosti. Moderovanie výšky zmluvnej pokuty podľa § 545a Občianskeho zákonníka bolo v danej veci vylúčené z dôvodu, že jej neprijateľná výška je podľa § 53 ods. 5 v spojení s § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka sankcionovaná absolútnou neplatnosťou. Napokon súd prvého stupňa poukázal aj na motiváciu navrhovateľa uzatvárať sporné dohody o zmluvných pokutách, keď príjem zo zmluvnej pokuty nepodlieha dani z pridanej hodnoty.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia v zamietajúcom výroku, vo výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vo výroku o trovách konania a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

Uviedol, že pri určení výšky zmluvnej pokuty navrhovateľ zohľadnil výhody poskytnuté odporcovi v dodatku, ako aj výšku mesačného poplatku za služby, ktorý sa odporca zaviazal navrhovateľovi platiť počas dohodnutej doby viazanosti. Navrhovateľ zároveň zohľadnil čas, kedy si odporca prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Mal za to, že zmenami v dodatku k zmluve uzavretej medzi účastníkmi odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súčasťou zmluvy boli aj všeobecné obchodné podmienky a cenník. V zmysle zmluvy bol navrhovateľ povinný poskytovať odporcovi telekomunikačné služby a tento bol povinný za takto poskytnuté služby zaplatiť navrhovateľovi dohodnutú cenu. Odporca sa zároveň zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby a počas tejto doby si plniť svoje povinnosti, najmä riadne a včas platiť za poskytované služby. Suma uplatnená v konaní pozostávala z ceny poskytnutých telekomunikačných služieb za obdobie mesiacov 02/2013 - 03/2013, ako aj zo zmluvnej pokuty vo výške 170,00 Eur. V danom prípade bolo funkciou dohodnutej zmluvnej pokuty jednak zabezpečenie záväzkového vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom, ale aj motivácia k plneniu zmluvných povinností a zároveň aj reparácia, spočívajúca v odstránení škodlivého následku, ktorý by mohol vzniknúť navrhovateľovi v príčinnej súvislosti s porušením povinností odporcu riadne a včas platiť cenu poskytnutých služieb a zotrvať vo vzájomnom záväzkovom vzťahu s navrhovateľom počas dohodnutej doby. Odporca porušil svoju povinnosť platiť riadne a včas cenu poskytnutých telekomunikačných služieb, ako aj povinnosť zotrvať v dohodnutom čase v zmluvnom vzťahu a využívať bez prerušenia služby navrhovateľa a tiež povinnosť, že počas doby viazanosti sa nedopustí takého konania, alebo nedá svojím konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností zo strany odporcu, ku ktorým sa zaviazal v zmluve alebo v dodatku, alebo na základe ktorého by bol navrhovateľ oprávnený v dobe viazanosti dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie služieb. Predovšetkým skutočnosť zotrvania odporcu v záväzkovom vzťahu s navrhovateľom počas dohodnutej doby (24 mesiacov) nevyhnutne podmienila možnosť navrhovateľovi poskytnúť odporcovi benefity, a teda služby za zľavnenú cenu a pod. Poskytovanie benefitov za zľavnenú cenu je teda vo vzájomnom záväzkovom vzťahu medzi účastníkmi kompenzované uvedenou „vernosťou“ odporcu ako zákazníka, kedy odporca počas dohodnutej doby využíva služby navrhovateľa a za tieto platí navrhovateľovi ich cenu riadne a včas. Z hľadiska reparačnej funkcie zmluvnej pokuty, a teda zabezpečenia náhrady prípadnej škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s porušením povinností odporcu platiť za cenu navrhovateľom poskytnutých služieb riadne a včas, ako aj zotrvať v záväzkovom vzťahu s navrhovateľom počas dohodnutej doby, je zrejmé, že táto predstavuje minimálne škodu rovnajúcu sa rozdielu medzi sumou poskytnutých služieb a cenou týchto služieb bez zliav poskytnutých navrhovateľom. Navrhovateľ vyjadril presvedčenie, že posudzovanie prípadnej neprijateľnosti zmluvného dojednania o zmluvnej pokute musí vychádzať

z dôslednej skutkovej a právnej analýzy všetkých prvkov vzájomného záväzkového vzťahu medzi účastníkmi. Dlhá suma za neuhradené služby v porovnaní so zmluvnou pokutou, ktorá bola uplatnená, nie je v žiadnom prípade neprimeranou, čo do jej výšky. Na podporu svojej argumentácie odvolateľ poukázal na niektoré rozhodnutia slovenských súdov.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1, 2 písm. b) O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok v zamietajúcom výroku, vo výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky a v závislom výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. V časti nenapadnutej odvolaním zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné poukázať na skutočnosť, že v predmetnej veci bol zo strany navrhovateľa uplatnený nárok aj na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa Zmluvy o poskytovaní služby Lite TV uzavretej medzi účastníkmi dňa 23.01.2013 v spojení s dodatkom k tejto zmluve zo dňa 23.01.2013, a to z dôvodu nezaplatenia ceny za poskytnuté služby odporcom. Podstatou argumentácie okresného súdu bol fakt, že dohodnutá zmluvná pokuta nezohľadňovala intenzitu porušenej povinnosti a jej výška tak bola vo vzťahu k porušenej povinnosti neprimeraná. K uvedenému odvolací súd poukazuje na podrobné a dôsledné odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom okresný súd poukázal aj na fakt, že až v poslednej štvrtine doby viazanosti zmluva zohľadňuje čas trvania zmluvného vzťahu, avšak aj pri tomto dojednaní je vo vzťahu k výške porušenej zmluvnej povinnosti zmluvná pokuta neprimerane vysoká.

Krajský súd osobitne zdôrazňuje vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu, kedy došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti len mesiac po uzavretí zmluvy, že odporca nezaplatil faktúry len za dve fakturačné obdobia a navyše navrhovateľ neriešil situáciu odstúpením od zmluvy. Navrhovateľ v danom prípade sankcionoval správanie sa odporcu spočívajúce v nezaplatení dvoch faktúr zmluvnou pokutou v sume 170,00 Eur; v konaní netvrdil, že by došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu účastníkov, z ktorého dôvodu sa jeho tvrdenia o potrebe zachovania „vernosti“ zákazníka javia ako neopodstatnené. Mechanizmus nastavený v zmluve, ktorý mal zohľadniť intenzitu porušenej povinnosti jednoznačne vychádzal zo situácie, kedy dôjde k predčasnemu ukončeniu zmluvy, čo v danom prípade nenastalo.

Odvolací súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty a ani jej dojednanie, ale treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Navrhovateľ ponúkol odporcovi svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardnej zmluvy, ktorú mal vopred pripravenú a v ktorej spotrebiteľ nemohol zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiadal zaplatiť navrhovateľ od spotrebiteľa v paušálnej výške bez ohľadu na to, aby dostatočne konkrétnym spôsobom v zmluve zohľadnil porušenie tej ktorej povinnosti zo zmluvy. Pre daný prípad, kedy odporca „len“ nezaplatil dve faktúry za poskytnuté služby a nedošlo tu k ukončeniu zmluvného vzťahu bolo vhodným konštruovať zmluvnú pokutu na základe percentuálneho výpočtu.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy, ktoré mu v súvislosti s týmto konaním vznikli. Keďže si odporca náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a z obsahu spisu mu vznik trov tohto odvolacieho konania ani nevyplýva, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Zároveň odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 222 ods. 3 O.s.p. nariadil prvostupňovému súdu opravu napadnutého rozsudku v jeho výrokovej časti, ktorej okresný súd nesprávne označil službu poskytnutú na základe zmluvy zo dňa 23.01.2013 uzavretej medzi účastníkmi ako „Live TV“, keď z obsahu spisu vyplýva, že sa správne malo jednať o „Lite TV“.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.